

МАЛАКОФАУНА РІЧКИ ТНЯ (БАСЕЙН ПРИП'ЯТІ)

Змієвська М. В., Стадниченко А. П.

Кафедра зоології Житомирського державного університету імені Івана Франка
м. Житомир, Україна

Тня – правобережна притока Прип'яті. Від устя і до гирла вона протікає по Житомирщині. Верхів'я її лежить у межах Лісостепової, а середня і нижня течії – у межах лісової Поліської зони. У верхній, середній і нижній течіях Тні умови гідрологічного режиму майже тотожні (табл. 1).

Таблиця 1. Гідрологічна та гідрохімічна характеристика р. Тня (власні дані, липень 2011 р.)

Показники	Верхня течія (с. Биківка)	Середня течія (с. Соколів)	Нижня течія (с. Івашківка)
Прозорість (см)	25	25	25
pH	6,1	7,6	6,2
Кольоровість (град.)	25	25	25
Запах:			
а) інтенс. (бал)	2	2	2
б) характер	річк.	річк.	річк.
Сухий залишок (мг/дм ³)	342,4	481,6	377,2
Хлориди (мг/дм ³)	31,5	36	33,3
Сульфати (мг/дм ³)	60,2	76,7	68,5
Азот амонійний (мг/дм ³)	1,75	2	1,05
Нітрити (мг/дм ³)	L-0,003	L-0,003	L-0,003
Нітрати (мг/дм ³)	4,4	8,8	8,8
Завислі речовини (мг/дм ³)	15,8	18,8	18
Залізо загальне (мг/дм ³)	0,05	0,05	0,05
Твердість (мг-екв/дм ³)	5,7	6,2	5,9
Магній (мг/дм ³)	1,7	1,9	1,7
Кальцій (мг/дм ³)	80,2	86,2	84,2
Лужність (мг-екв/дм ³)	4,0	5,8	5,0
Кисень розчинений (мгО ₂ /дм ³)	6,2	5,4	6,1
ХСК (мгО ₂ /дм ³)	14,4	28,8	14,4
БСК ₅ (мгО ₂ /дм ³)	9,4	16,8	8,6

Виключення становить лише сухий залишок: вміст його у середній течії перевищує такий у течії верхній в 1,3, а у нижній – в 1,4 рази. Щодо гідрохімічного режиму цих водних об'єктів, то для середньої течії отримано вищі значення таких показників як сульфати, нітрати, ХСК. Незважаючи на сприятливі, в основному, умови для моллюсків малакофауна Тні досить бідна. В ній виявлено усього лише 11 видів: *Lymnaea stagnalis*, *L. auricularia*, *L. patula*, *L. glutinosa*, *Planorbium corneum*, *Viviparus viviparus*, *Unio crassus*, *U. pictorum*, *U. tumidus*, *A. anatina*, *Sph. corneum*. Дані щодо малакофауністичної подібності нижньої, середньої і верхньої течії Тні представленні нижче (табл. 2).

Таблиця 2. Індекси фауністичної подібності за видовим складом малакофауни

Течія	Верхня	Середня	Нижня
Верхня	1	0,8	0,67
Середня	0,86	1	0,75
Нижня	0,71	0,75	1

Примітка: над діагоналлю – значення індекса Чекановського–С'єренсена, під нею – Шимкевича–Сімсона.

Дані кладистичного аналізу показують розподіл малакофауни Тні на два кластери: в одному з них опинилися види з верхньої і середньої течії, в другому – з нижньої. Це підтверджується і результатом Bootstrap-аналізу: за 1000 перестановок вірогідність наявності саме цих двох кластерів становить 100%.